

ANNEX 4

UNITATS DIDÀCTIQUES

La unitat didàctica que porta per nom *Juguem amb l'aigua*, està adreçada a totes les edats, des d'alumnes de 3 anys fins a 16. Aquesta activitat s'anivellarà a cada cicle per tal de complir amb els objectius curriculars. A trets generals, l'activitat consisteix en descobrir les propietats generals de l'aigua i, més concretament, les característiques que presenta aquesta font ferrosa mitjançant experiments més senzills amb els alumnes de P3 a P5 i més complexos amb els de 3r i 4t d'ESO.

Pels alumnes de preescolar, començarem introduint el cicle de l'aigua mitjançant un conte: *En Gotim i en Gotam*. Són dues gotes d'aigua germanes que narren la seva història, des de que vivien als núvols fins que van anar a parar al mar. Després es realitzaran uns experiments que consistiran en barrejar sal, sucre, farina, vinagre i oli amb aigua i observar quins es barregen i quins no. També experimentarem amb materials com el suro o com la fusta per saber quins són els que floten.

Pels alumnes més grans, s'utilitzarà una sonda d'oxigen, de conductivitat, de pH i de temperatura per observar com varia el gradient longitudinal de l'aigua de la font, des de la seva surgència fins a la desembocadura al riu Llémena. Al final, s'haurà d'arribar a unes conclusions.

Coneguem la Vall del Llémena és una activitat que consisteix en seguir un itinerari per tal de conèixer la Vall del Llémena. Es podrà triar el recorregut més adient a cada edat i, el tipus de medi de transport que es vulgui: a peu o amb bicicleta. Els itineraris proposats són els següents:

- Del veïnat de l'Església a Ginestar fins a Santa Afra.

Es tracta d'un itinerari molt ric en recursos, tant del patrimoni monumental, amb el veïnat de l'Església, el santuari de Santa Afra, el forn de calç de can Comalada i la resclosa del molí, com del patrimoni natural, ja que es visiten indrets de grans valors naturals i paisatgístics.

- Del veïnat de l'Església a Sant Grau

Aquest itinerari, de forts pendents s'enfila per la muntanya de Sant Grau fins al seu cim, des d'on es pot gaudir d'una de les panoràmiques més excepcionals de la Vall del Llémena i del Gironès. A la plana visitarem el nucli històric del

municipi de Sant Gregori i ens aproparem als vestigis de l'antic castell de Tudela i de l'ermita de Sant Grau.

- De Sant Gregori a Dolmeny fins a Talaià

Un dels trets més interessants d'aquest itinerari és el seu recorregut, que transcorre en bona part del trajecte per l'antic camí ral de Girona a Sant Gregori, ruta de concessió reial, que aglutinava el comerç i el transport entre pobles fins a l'arribada de la carretera nova.

- De Talaià a Sant Medir

Aquest recorregut ens presenta dues mostres de la vegetació més característica de Sant Gregori. Per una banda, un bonic alzinar, just en arribar a Sant Medir, la vegetació típica mediterrània que s'estén per bona part del municipi. En el recorregut de tornada travessem una formosa roureda, vegetació característica de la plana de Sant Gregori i de gran part de la plana de la Selva. Es tracta d'un bosc caducifoli comparable als boscos humits de centreeuropea.

- Passejant pels entorns de Sant Medir

Aquest recorregut ens permet descobrir un dels entorns més encisadors dels pobles de Cartellà i Montcal, aquest darrer dins del terme municipal de Canet d'Adri; un itinerari, doncs, que transcorre entre un bell mosaic de camps de conreu i petits retalls de bosc, en un paisatge aparentment aturat en el temps.

- La plana agrícola de Cartellà i Montcal

Aquest itinerari senzill i molt agradable, recorre el pla de Cartellà i la Vileta, a través d'una rica zona agrícola i un destacat nombre de masos que fan de l'entorn de Cartellà un dels paisatges amb més encant del municipi.

- La ruta dels molins I, II i III

El molí fariner és un element patrimonial de gran interès i especial singularitat en el conjunt arquitectònic del municipi de Sant Gregori i de la vall del Llémena. Podem trobar una bona representació de molins i un gran nombre d'elements hidràulics associats a aquests elements: salts d'aigua, fonts, canals, rescloses que ofereixen un ric patrimoni fluvial i un paisatge humà de gran bellesa.

- L'entorn de Cartellà

Aquest itinerari d'anada i tornada recorre el pla de Cartellà i la Vileta, travessant una rica zona agrícola que fan de l'entorn de Cartellà un paisatge rural característic d'aquesta zona.

- La ruta de les fonts

Sant Gregori compta amb admirables racons, com són les fonts boscanes que brollen al llarg dels seus diferents camins, així com els paisatges de ribera al marge del Ter i de la riera del Llémèna. Aquest recorregut ens descobreix tres de les fonts més populars i concorregudes del municipi: la font del Raig i les fonts d'aigua picant d'en Coromines i la d'en Verdaguer.

- Itinerari fluvial a l'entorn del Ter

Aquesta és la ruta més llarga i arriba fins al poble de Constantins i el seu entorn, a l'extrem sud-oest del municipi. Ens porta a conèixer l'àmbit fluvial del riu Ter, un entorn amb grans valors naturals. És ideal, doncs, fer-la en bicicleta, ja que hi ha un bon camí i el desnivell acumulat és mínim.

- Descobrint l'entorn natural del nucli de Constantins

En aquest itinerari trobarem com a principal gaudi els seus paisatges agrícoles, que limiten amb el Ter, així com els seus boscos amb predomini d'alzines sureres i pins, on ens endinsarem en alguns trams del recorregut.

- Des Constantins al cim de Sant Grau

El puig de Sant Grau és el punt culminant de Sant Gregori amb 449 m; al costat del solell hi ha extenses suredes i pinedes mediterrànies i a l'obaga trobem un bosc caducifoli amb predomini de castanyers, roures i avellaners.

Durant els diferents itineraris, es realitzaran entre 4 i 5 parades on l'educador/a utilitzarà aquest temps per explicar característiques florístiques, faunístiques, culturals o monumentals de la zona. Cada alumne/a tindrà un dossier on haurà d'anar responnent les preguntes que se li proposin a mesura que l'educador/a vagi explicant.

Les claus dicotòmiques seran un recurs per començar a familiaritzar-se amb aquests tipus de guies que ens ajuden a l'hora d'identificar la flora de la zona.

L'educador/a farà una primera introducció identificant els arbres autòctons i els al·lòctons de la zona i, explicant les seves característiques. Mitjançant l'activitat pràctica, els alumnes hauran de posar el nom científic i vulgar de tots els arbres de la zona representats en un mapa a vista d'ocell. I a partir d'aquí, podran descobrir en quin tipus de bioma ens trobem.

Pels alumnes d'ESO, ampliarem aquesta activitat amb una explicació del bosc de ribera. I pels alumnes de menys edat, analitzarem com observant les diferents escorces, podem identificar l'arbre en qüestió.

Els sentits és una de les poques unitats didàctiques només adreçades a infants entre 3 i 5 anys. És una activitat en què juntament amb els 5 sentits: olfacte, vista, oïda, tacte i gust, descobrirem les peculiaritats de la zona.

- Mitjançant el gust, coneixerem l'aigua picant que brolla de la font.
- Gràcies a l'oïda descobrirem els ocells i granotes que conviuen en aquest paratge.
- El tacte ens ajudarà a descobrir la temperatura de l'aigua de la font i com varia al llarg del tram.
- Amb l'olfacte podrem olorar totes les flors.
- I, amb la vista observarem tot el que passa el nostre voltant: fulles que cauen, ocells, com el vent fa moure les fulles,...

Un dels principals atractius de la Vall del Llémena és la seva fauna. Entre els mamífers més característics podem trobar sobretot espècies de caça com el senglar o el conill i entre les aus, trobem en els espais oberts la perdiu, la guatlla, el mussol comú, el xot, el pit-roig, l'òliba i el gamarús; als boscos el pinsans, el durbec, el pica-soques i el pigot, i prop dels rius i rieres podem veure-hi algun blauet i algun ànec collverd.

La unitat didàctica que s'anomena *Seguint el rastre* es divideix en dues línies. Durant la primera part s'estudiaran els mamífers de la zona. L'educador/a ambiental explicarà les característiques més comunes de senglars i conills utilitzant fotografies i posteriorment els alumnes hauran de buscar petjades al territori que serviran per fer-ne un motlle. La segona part de la unitat didàctica consistirà en identificar el cant dels ocells autòctons de la zona.

La sureda, juntament amb l'alzinar, la roureda... formen part del clima temperat. Dins els diferents aprofitaments secundaris del bosc, el suro és un dels més importants.

Amb l'ajut d'una surera que hi ha al bell mig del prat on hi ha la Font Ferrosa, ens endinsarem al món del suro. Les principals línies d'actuació seran:

- Característiques de la sureda.
- Característiques del suro.
- Explotació forestal de la sureda.
- Principals amenaces d'origen natural i d'origen antropogènic.